

Brașovŭ, 19 (31) Ianuaru 1885.

De câte ori ne plângemŭ atâtŭ noi Români câtŭ și celelalte naționalități din acestŭ statŭ, că nu ni se respectă limba și că se înlocuesce pretutindenea în modŭ forțatŭ cu limba maghiară, Ungurii ne răspundŭ că așa cerŭ interesele administrațiunei statului.

Să vedemŭ decă această obiecțiune este întemeiată și decă într'adeverŭ cei dela putere se interesază de statŭ și de cetățenii lui.

Sciu foarte bine Ungurii, că mai sunt și alte nĂmuri în acestŭ statŭ, sciu mai alesŭ că în Ardelŭ majoritatea locuitorilorŭ o formĂză poporulŭ românŭ. Acum, pentru ca administrațiunea să mĂrgă bine, se cere ca să se aibă în vedere nu atâtŭ interesele statului câtŭ mai vĂrtosŭ ale cetățenilorŭ lui cari îlŭ compunŭ, ca astfelŭ nici unulŭ nici altulŭ să nu sufere. Și acĂsta numai atunci se pĂte ajunge, când statulŭ și cetățenulŭ se vorŭ înțelega unulŭ pe altulŭ.

Când s'a făcutŭ legea naționalitățilorŭ, s'a ȃisŭ că ea garantĂză acele drepturi de limbă ale Nemaghiarilorŭ, cari nu stau în contradicere cu mersulŭ regulatŭ alŭ administrațiunii statului. Ba mai multŭ, s'a cerutŭ prin lege, ca limba naționalitățilorŭ să fie respectată, căci numai înțelegĂndu-se Ungurulŭ cu Românulŭ, cu Sasulŭ, cu SĂrbulŭ etc. pĂte fi o administrațiune corectă și o justițiĂ dreptă. Românulŭ, Sasulŭ, SĂrbulŭ etc. numai în limba lorŭ maternă își potŭ spune pĂsurile și durerile lorŭ, pe care statulŭ cunoscĂndu-le prin organele lui, s'Ăși pĂtĂ apĂra și interesele sale, dar și p'ale cetățenului, care susține statulŭ.

Ce s'ĂntĂmplă însĂ? Fanatismulŭ orbŭ alŭ Ungurilorŭ dela putere nĂscoceșce „idea de statŭ maghiarŭ“, trage cu condeiulŭ peste legea de naționalități, isgonescă limbile nemaghiare de pe tĂte terenele și introduce forțatŭ limba maghiară ca și cum altă suflare decĂtŭ cea unгурĂscĂ n'ar mai exista în acestŭ statŭ.

GĂnditu-s'au Ăre nĂscocitorii „ideii de statŭ maghiarŭ“, că talpa țĂrii, țĂranulŭ, fie românŭ, sasŭ, sĂrbŭ etc. nu cunĂscă limba unгурĂscĂ și că elŭ numai în limba sa maternă își pĂte duce la unŭ bunŭ sfĂrșitŭ daraverile ce le are cu statulŭ? GĂnditu-s'au Ăre că nu totŭ cetățenulŭ a făcutŭ studii gimnasiale în Clușiu, ca să cunĂscĂ limba unгурĂscĂ? Ce să facă bietulŭ poporŭ fĂrĂ carte sĂu cu prĂ puțină carte, când i se dau sentințe, rezoluțiuni, blanchete și fițiici numai în limba maghiară, pe care elŭ nicĂdecum n'o înțelegă?

Ce să facă bietulŭ nemaghiarŭ, când mai multŭ din întĂmplare, căci de regulă n'are sciință de ce se petrece, capĂtĂ în mĂnĂ de pĂldĂ unŭ „Vallomás az általanos jĂvedelmi potadĂ kĂvetésĂnek alapjĂul szolgálĂ jĂvedelem ĂsszegĂból levonandĂ kamat- és ĂletjaradĂk-tartozĂsokrol“ ce se trĂmite ca blanchetĂ dela ministerŭ spre a se împĂrțĂ între contribuabili?

O întĂrce și pe-o parte și pe alta și se uită la fĂiĂ oftĂndŭ, căci scie că dacĂ nu-i va umplĂ cele 9 rubrice și dacĂ n'o va aduce la timpŭ la oficiulŭ de dare, rĂmĂne în pagubă; sĂu trebuie să se ducă la cineva sĂ-i umple „Vallomás“-ulŭ pe plată, sĂu decă nu să lase ca să i-lŭ umple greșitŭ vr'unŭ prietinŭ, care scie să vorbĂscĂ cĂ-

teva cuvinte în limba lui Arpad cu servitorii secui.

Dar mai este încă unŭ rĂu, și din nenorĂcire există chiar și în Brașovŭ unde nemaghiarii suntŭ în mare numĂrŭ. Mai multŭ simțŭ acestŭ rĂu Românii. Se scie că ori ce ordinŭ, ori ce mĂsură, ori ce dispozițiune fie ministerială sĂu comunală trebuie să se facă cunoscute poporațiunii, pentru cei ce sciu cetŭ prin organele de publicitate, prin țiare, Ăr pentru cei ce nu sciu cetŭ prin tobă, ce se bate pe strade și astfelŭ dela toboșarŭ poporulŭ află.

Casulŭ celŭ mai recentŭ despre care vomŭ aminti ne dovedescă, că nici încunoscĂntarea prin baterea tobei nu s'a făcutŭ.

Oficiulŭ de dare alŭ Brașovului a publicatŭ în țilele trecute în fĂiĂ germană din locŭ o însciințare pentru contribuabili, ale cĂrorŭ proprietăți suntŭ datĂre, ca să ia dela acĂlŭ oficiu blanchetele și să declare în ele datoria de pe proprietăți și interesele ce le plĂtescŭ. Românilorŭ nu li s'a făcutŭ cunoscutŭ acĂsta nici prin fĂiĂ nĂstră și nici prin baterea tobei pe strade. FĂrte puțini au aflatŭ despre acĂsta și încă în țiaua din urmă. Dintre aceștia cĂțiva au venitŭ la noi și ne-au rugatŭ, spre a scĂpa de sfĂnțuală, se le umplemŭ rubricile. Nu fĂrĂ greutate, căci terminii tehnici în limba maghiară suntŭ cumplitŭ de complicați și grei, amŭ isbutitŭ și noi a le dĂ deslușiri convenite. DĂr majoritatea celorŭ, ce nu sciu unгурĂscă, nici nemțescă, ba nu sciu nici cetŭ? Ce vorŭ face aceștia, căci dela 31 Ianuaru n. 1885 inclusivŭ nu se mai primescă nici o reclamare.

Apoi în Brașovŭ unde Sașii, adecă nemaghiarii, dispunŭ în comună se întĂmplă astfelŭ de neorĂndueli, ce va fi prin comunele rurale, unde stĂpĂnescŭ notarii și solgĂbirĂii unğuri, de bietulŭ omŭ care numai la dascĂlulŭ și la preotulŭ se pĂte duce să cĂrĂ lĂmuriri, cari încă nu cunoscŭ limba maghiară, cu rarŭ excepțiunii?

Nu e mirare dĂr, decă Ămenii se vĂdŭ încĂrcatŭ la dare, așa că n'o mai potŭ plĂti, și decă esecutorii le vĂndŭ fĂrĂ milă pĂnĂ și cĂldarea din vatră.

Astfelŭ înțelegŭ cei dela putere interesele administrațiunei statului? A comunica cu poporulŭ în limba lui însemnĂză Ăre a jigni interesele administrațiunii? Nu este învederatŭ, că cei dela putere prin impunerea limbei maghiare însiși calcă în picĂre aceste interese?

În numărulŭ de Ări amŭ citatŭ unŭ articolŭ dintr'o fĂiĂ din Lipsca, care țice, că d. Tisza a bĂgatŭ în capulŭ șovinĂștilorŭ gĂrgĂuni, că ei cu pantalonii lorŭ strĂmțŭ și cu fantasteriile lorŭ vorŭ ajunge a exploatĂ din Fiume celŭ „unğurescŭ“ mĂrile lumii. Ei bine, nu scimŭ ce crede în adevĂrŭ d. Tisza despre acĂstĂ trebă, dar una o scimŭ sigurŭ, că Ungaria cu blanchetele ei unğuresci, neĂnțesele de nimeni, câtŭ îi hĂulŭ nu va ajunge a domni peste nouĂ mĂri și nouĂ țĂri.

Lupta de lângă Metammeh.

Trupele englese din Sudanŭ, după ce au cĂștigatŭ lupta dela Abu-Klea, despre care amŭ datŭ amĂrunte cetitorilorŭ noștri, au pornitŭ înainte spre Metammeh. Pe drumulŭ la Gubat a fostŭ o nouă încĂerare între trupele englese și ale Mahdiului. Generalulŭ Wolseley a tele-

grafatŭ din Corti la Londra urmĂtoarele amĂrunte despre lupta dela Gubat:

„Unŭ cĂpitanŭ de infanteriĂ, care a plecatŭ la 24 Ianuaru n. din Gubat și a sositŭ în Corti, raportĂză că dela 17 pĂnĂ la 25 Ianuaru n. au fostŭ continue lupte. Trupele englese au ocupatŭ pozițiunile Nilului, bine fortificate, la calea jumĂtate dintre Chartum și Berber și dominĂză șosĂua pustiei. Din Chartum au sositŭ, în timpulŭ recunĂscĂrii Metammehului, la 21 Ianuaru n. patr vapĂre în Gubat; trupele desbarcate de pe ele au luat parte la operațiunii cu tunuri.“

În privința luptei de lângă Metammeh, generalulŭ Wolseley mai comunică, că generalulŭ Stewart a ocol Metammehulŭ conformŭ instrucțiunilorŭ ce avea în la 19 Ianuaru n. a datŭ la o distanțĂ de 3 pĂnĂ la 4 miluri de Nilŭ peste unŭ despĂrțĂmĂntŭ dușmanŭ, cu care încĂerĂndu-se generalulŭ Stewart a fostŭ greu rĂnitŭ. Wilson a luatŭ asupra-șĂ comanda supremă, pĂtrunscă înainte și respinse după amĂđi pe dușmanŭ, care lĂsă pe cĂmpulŭ de luptă 5 emiri, 250 morțŭ. Perderile din partea Englesilorŭ încă nu suntŭ cunoscute. Doi oficerŭ și doi corespondenți de țiare, ai lui „Standard“ și „Morning Post“, suntŭ morțŭ, Ăr nouĂ oficerŭ și corespondentulŭ lui „Daily Telegraph“ suntŭ rĂniți. Wilson ocupă la 21 Ianuaru Gubatulŭ și înșĂ prinse o recunĂscĂre cĂtrĂ Metammeh. Deși locușarĂ ușorŭ de luatŭ, totuși Wilson nu dete nici unŭ asĂ cor deĂrece perderile n'arŭ fi corĂspunșĂ succesului.

Stewart se fortifică spre sudŭ de Metammeh este în continuă comunicarea cu Gordon.

Tratatŭ de comerț cu România.

Suptŭ acestŭ titlu, țiarulŭ „Le Voltaire“ din Paris publică urmĂtoarele:

„ÎndatĂ ce vorŭ reincepe desbaterile parlamentare Jules Ferry și d. Bouvier vorŭ supune ratificĂrii parlamentului unŭ tratatŭ de comerț și unŭ tratatŭ comercialŭ încheiatŭ între Franța și România. Peste cĂte țile d. Ordega, care a fostŭ de curĂndŭ numitŭ ministr la Bucuresci, va merge să ia în posesiune postulŭ sĂu. NegociĂrile privĂtoare la tratatŭ de comerț au fostŭ conduse de d. AndrĂ Lavertujon, ministrulŭ plenipotențiarŭ și membru alŭ comisiunei dunĂrene. Acestŭ tratatŭ, care va contribui a face să se restrĂngă legăturile de amicițiĂ cari unescŭ Franța cu România, și care va avea dreptŭ consecință desvoltarea relațiunilor comerciale între cele douĂ țĂri, va fi trimisŭ înainte comisiunei preșĂcută de d. Lebaudy, care comisinne a esaminatŭ, de curĂnd, tratatŭlŭ încheiatŭ cu Olanda.“

Din munții apuseni.

Abrudŭ în 22 Ianuaru 1885 st. n.

O nobis Jupiter si redderet perditos annos! Astŭ ar trebui relativŭ la împrejurĂrile în cari amŭ trĂitŭ faptele cari le-amŭ sĂvĂrșitŭ, scriĂndŭ aceste șire, a schimĂscă esclamațiunea clasică a poetului. CĂci în vreme ce pĂpĂrele culte ale Continentului nostru au progresatŭ de tare pe tĂte terenele, producŭ capo d'opore pe tĂnĂlŭ literaturĂi, a artelorŭ, a industriei, noi cuplesitŭ multele nĂstre nenorĂcĂri și neajunsuri, în ultimele decĂdale ale secului presentŭ amŭ începutŭ a ne desfĂșura vĂlulŭ întunerecului și a ne îndreptĂ privirile spre Ocidentulŭ rĂspĂnditorŭ alŭ luminei civilizĂtoare. Și nici se putea alfelŭ, deĂrece spre delĂturarea acestorŭ nĂjunsuri amŭ avutŭ de a luptă timpŭ îndelungatŭ în coșata luptă a existenței. Dincolo fanarioții gĂndĂce fanarioții unğuri storceau suculŭ intelectualŭ poporului nostru, Ăr acesta avĂndŭ credință în Dumnezeu ocrotitorŭ alŭ popĂrelorŭ, nu încĂta a nĂdĂrĂ gĂndindu-șĂ în sine: „va veni Ămplinirea vremii suferĂtorĂlorŭ nĂstre, și cu ea starea nĂstră se va schimbă, trĂinicĂia avĂmŭ.“

În timpulŭ ce elŭ astfelŭ medită, dușmanii „în lorŭ trufiĂ“ nu încĂtau de a află nouĂ specii de țĂni întrŭ prigonirea nĂmului nostru, luĂndŭ la gĂrĂ ce era românescŭ, pe când Românulŭ nu pĂrĂscă locŭ speranța și începea a dĂ semne puternice de

in raportu cu imprejurările vitrege, intru cari trăia. In timpul letargiei noastre naționale, produsă prin țe străine, amu pierdutū fôrte multe, dincôce, dincolo de Carpați, cea ce are expresia in senti- le poetului Văcărescu, când ȃice:

Ah! de amu putea a ne redobândi
Și câte avemū pierdute,
Atuncî ce duhurî n'ar gândi
Ce gurî ar mai fi mute,
Atuncî și acelu cerbū sërmanū ér acuilă s'ar face
Și orî ce Românū ar fi Românū
Mare 'n rêsboiu și'n pace!

Amu fi mari in pace! Amu ținea pieptū cu frații de-o ginte, amu fi pârtași de instituțiunî ca și a ū, amu avé specialiști pe tôte terenele și amu avé și e. Amu fostū zădărniciți in acțiunile nôtstre, prin ur- re n'avemū! Vomū avé însê, căci trainică și puter- ă este setea de cultură și de progresū a Românului. in carulū nostru 'și trimite ađi copii la scôlă și-i tră- te ca sê îmbrățiseze industria in orașele învecinate. ărtea cea mai mare din rôdele muncii sale este consu- rată de considerabilele contribuții cãtră statū, județe și omune, abia pôte sê se hrănescă și sê se îmbrace pe sine și familia sa, și pe lângă tôte astea 'și trimite copii la scôlă, vrëndū cu orî ce prețū a face dirtr'ênșii ômenî cu sciință de carte. In scôlă ajungëndū bietulū copilū le Românū este insultatū și prigonitū de micii sêi colegi străini, dër este prigonitū și de cei mari, in mare. Esem- le avemū destule din timpul celū mai nou.

Intrebū cã ôre care ar fi mijlocul celū mai sigurū ru ajungerea scopului? Acestă întrebare ar fi sê se una din partea tuturor? Rêsponsulū este: „unirea.” Unitū odată in cugete și in simțiri, cum ȃice poetulū An- dreiu, vomū puté realisă și multū simțita unire in fapte. Cu puteri unite noi amu puté respinge atacurile ce se acă țilnicū contra limbei, contra instituțiunilorū nôtstre naționale! Prin unire firmă amu puté realisă și idea in- înțării Universității române in Transilvania. Prin unire amu puté dă unū cuvëntū mai mare desvoltării, sciințorū și artelorū la noi.

E recunoscutū pretutindenea, cã fôrte multū con- bre la desvoltarea ideii de unire, reuniunile de orice ceterū. Ear despre adevêrulū acestei aserțiunî m'am învinsū chiar in orașulū nostru. S'au unitū anume la acum vr'o 2—3 luni Românii și au înființatū o „re- niune de cântări.” Prin acestū actū s'a făcutū unū pasū de apropiere între inteligență și meseriași, a ăruiia urmări binefăcătore se înțeleg de sine. Primulū ebuū publicū a fostū in 18 Ianuaru a. c. st. n., când a arangiatū unū concertū împreunatū cu petrecere de ebuū. Resultatulū acestei producțiunî a trecutū peste ile publicului, avëndū in vedere timpulū celū dela înființarea societății. Publiculū a doveditū lū celū mai viu pentru o atare reuniune, par- ū într'unū numărū destulū de considerabilū la vremea ce avemū sê-o datorimū devisei: „din noi, D-lū președinte alū societății, Ionū Têrnă- la începutulū producțiunei unū cuvëntū oca- ȃrândū scopulū societății, de a cultiva pe cãtū e musica vocală in sênulū ei. Desvoltă tot- o demnătatea industriei, spune cã reuniunea este in mai mare parte de industriași, arată poziți- onorifică in societate a industriașilorū, aducëndū emplu pe unū Howe, Singer, Vihlson, etc., și in publiculū ascultătorū la îmbrățisarea industriei, puté astfelū întemeia și la noi classa de mijlocū ncă nu o avemū. Cuvëntarea escelentă a fostū tă. Urmă îndată esecutarea programului, constă- lin nouē puncte, tôte esecutate cu cea mai mare ne. Fôrte bine a cântatū solo d-nulū A. Tobiaș ū, „S'o veđi mamă n'o mai uiți.” Totū aseme- l-ra E. Șuluțū și d-nulū Iurchescu Terențiu cân- ū Tu pleci fetiță” și „Porumbița.” Bine a decla- și sôra E. Ivașcu, care deși încă in fragedă etate, bā sciutū nimeri intonațiunile cuvenite in diferitele o- le poesiei, altmintrelea nu ușorā de declamatū: „șanănă” de I. Vulcanū.

re- certulū s'a datū in favôrea fondului „reuniunei de române din Abrudū și giurū,” in vreme ce in enitadului societății de cântări acesta nu se putea er- êndū încă statute aprobate

ci- lativū la acestă reuniune de femei trebuie sê facū e- servațiunî in interesulū ei, ca a unei instituțiunî ea- S'a întemeiatū de vr'o 5 ani cu scopū „de a ri- ei in locū o scôlă de fete române.” Avëndū ecă- pe o conducătore atătū de zelôsă, ca d-na Ana alū a încetatū a progresă in modū fôrte rapidū. me- inutū reuniunea o ședință in care a decisū ținerea dui, ū a alesū comitetulū. Cetindu-se protocolulū șe- te, am constatatū cu deplină satisfacțiune, cã etății depusă in cea mai mare parte la insti- editū și economii „Albina.” se urcă aprôpe de florinî. Poftimū in 5 ani 5 mii de flo- ă o- ă trebuia sê cuprindă pe orî cine, care era a d- d- cum neobosită președintă a societății pro- causa reuniunei, cum caută in cestiunile

de controversă a plană lucrurile, silindu-se de a îndes- tulî pe toți membrii societății. Mergă reuniunea numai pe calea începută și nu vorū trece nici 3—5 ani până la ajungerea scopului ei, a înființării scôlei de fete atătū de multū sêmțitā la noi, pentru de a puté cresce mame române cu simțū adevêratū românescū!

—○—

Murgilă.

Rușii în Asia.

Cu data de 25 Ianuaru se telegrafeză din Calcuta țiarului „Times” cã comercianții cari vinū din Persia spunū, cã Rușii au trimesū printr'unū generalū alū Șa- hului o solia la comisiunea pentru regularea granițelor. Prin acestă solia declară Rușii, cã atătū semințiile care sê mărginescū cu Heratulū, cãtū și locuitorii din Sarach și din Merv s'au declaratū de bună voia cã vorū sê vinā sub domnia rusescă. Au încheiatū cu ei unū contractū, din care causă Rușii nu vëdū nici o necesitate de a re- gulă granițele s'au de a luā parte la o comisiune com- ună. Comisiunea britanică se va întôrce așa darā in- dërêptū fără de nici o ispravă.

—○—

STATISTICA PARTITELORU IN FRANCIA.

Unū amatorū de statistică a calculatū numărulū tuturorū partitelorū și fracțiunile de partide din Franția:

Mai întieū este partitulū conservatorū care se pôte despărți in douē grupuri:

1. Monarhiștii cari se împărtescū ei ênșii in patru fracțiuni: Legitimistū vechi, orleanistū modernî, re- galiști-fuseoniști, clericali puri sêu ultra.
2. Imperialistii de asemenea sê deosebescū in frac- ționî deosebiți: Ieromistū, liberū-cugetătorî, victorienî cat- olici, democrați-cesarianî, bonapartiști-autoritari.

Vine apoi partitulū republicanū despărțitū și elū in patru grupuri principale:

1. Liberalii din centrulū stângū, in care mai trebuie deosebiți: Republicanii-creștinî, moderații, politicianii și intoleranții.
2. Oportuniștii in care se găsescū: Gambetiști, Ferrystii, ministeriali (uniunea republicană) progresiștii, partisanii politiceii chemate: „de rezultate.”
3. Democrații, in care intră: Radicalii, înaintații athei și intransigintii.
4. In sfîrșitū estrema stângă.

După conservatori și republicanî, rêmânū revolu- ționarii cari se potū împărți in: Partitulū norierū, partitulū socialistū, grupurile colectiviste, federațiunea umanitară, autonomiștii, blanquiștii, anarhiștii, colensienii, proudhomiștii (mutueliști) cooperatiștii, etc.

—○—

SCIRILE ȃILEI.

Duminecā in 20 Ianuaru, „Asociațiunea pentru sprijinirea învêțaceilorū și sodalilorū romani meseriași” in Brașovū își va ține adunarea generală ordinară, la ôrele 3 dupā amêđi, in sala de desemnū a gimnasiului românū din locū.

—○—

Unū proprietarū românū, care a călătoritū țilele tre- cute prin districtulū Hațegului ne scrie: Intr'o comună aprôpe de Hațegū s'au vëndutū țilele trecute **douē moși de ale țeranilorū romani pentru restanțe de dare** c'unū bagatelū, așa cã chiar notarulū ungorū a țisū cã e prea multū, cã unde vomū ajunge dēcā se vorū înstrăina ast- felū biețilorū țeranî moșiile pentru nimicū?

—○—

D. Bălăceanu, ambasadorulū României la Parisū, „și-a datū demisiunea din cauza unui conflictū dintre d-sa și d. ministru I. Brătianu, provocatū de nisce vorbe țise de primulū ministru in cameră, pe care d. Bălăceanu — printr'o scrisore ce a publicat'o in „Românulū” — le de- clară de neadevêrate.

—○—

Diracțiunea generală a serviciului sanitarū din Ro- mânia face cunoscutū, cã epizootia de pesta-bovină ce mai bântuia vitele locuitorilorū din cãtunu Molnița, com- una Pilipăuți, județulū Dorohoiu, a încetatū și mësuriile, prescise de legea poliției sanitare veterinare, ce erau aplicate pentru combaterea și limitarea bôlei, s'au des- ființatū din acea localitate. Zona epizootică se mântine față cu pesta-bovină ce bântue unele localități din Basa- rabia și Bucovina. In presinte pesta-bovină este stinsă cu totulū din țeră.

—○—

Cestiunea înființării unui țergū de rimătorî la Se- verinū e in ajunū de a fi resolută. Clădirile se vorū face in partea de rêsăritū a orașului, la depărtare d'unū kilometru de orașū, lângă Dunăre și linia călei ferate. Ele vorū costa între 800,000 lei și 1,000,000. In cu- rëndū cestiunea va fi adusă înaintea Camerei României.

—○—

La 13 Ianuaru, pela ôrele 1 dupā amêđi, s'a in-

têmplatū in curtea otelului de Ungaria ce'i țice și Țăr- cãdău din Ploiesci o exploziă teribilă. O cãruță, care se crede cã a venitū dela Crângu-teiului, conținëndū o casetă de prafū de pușcă și însoțitā de unū soldatū, care ședea pe capră, fū deodată aruncatā in aerū și făcutā bu- cãți, fără a se cunoște până acuma cauza accidentului. Soldatulū fiindū gravū lovitū și pãrlitū, se țice cã a și încetatū din viață. Tôte ferestrele din curtea otelului au fostū sparte precum și cele dela casele vecine

—○—

Suntemū rugați a face cunoscutū cã pentru o pră- văliā de mărfuri mixte in Hațegū se caută unū învê- țacelū. A se adresā la d-lū Bucurū Popovici, comer- ciantū in Hațegū.

—○—

Din parlamentulū românū.
(Camera)

Ședința dela 17 Ianuaru. — Dupā aprobarea su- marului ședinței precedente și citirea comunicãrilor, se acordă unū concediu de 8 țile pentru casū de bolā d-lui M. Cogălniceanu. Se dă citire mesajelorū regale prin cari se înainteză in desbaterea Camerei următorele pro- iecte de legi: pentru modificarea actualei legi sanitare; pentru înființarea de țerguri de vite la Severinū, Con- stanța și într'unulū din județele de peste Milcovū; pen- tru modificarea a cãtor-va articole din legea asupra con- statãrilor de percepere. D. D. N. Ionescu presiunā proiectulū de lege semnatū de vr'o 40 deputați privitorū la brevetele industriale. D. M. Teodorēn anunțā d-lui ministru de interne o interpelare in privința abuserilorū făcute de administrațiunea județului Argeșū in ultimele alegeri comunale precum și in acelea pentru colegiulū III de deputați. D. ministru va rêsponde in termenū regle- mentarū. Se voteză ministerului de interne unū creditū suplimentarū pentru plata chiriei a mai multorū locale de poștă și telegrafū precum și unū altulū de 7500 lei. D. M. Corbescu intră pe guvernū dēcā d. I. Bălă- ceanu in momentulū când a adresatū țiarului „Romā- nulū” scrisorea care a apărutū in nunerulū de-a sêrā alū acestui organū, mai representa țera pe lângă guver- nulū republicei franceze. In urma rêsponsului d-lui prim- ministru cumcā d. Bălăceanu își dēduse dimisiunea, d. Corbescu se declară satisfăcutū și Camera trece la ordi- nea țilei. Se recunoște calitatea de cetățenî românî d-lorū V. Mărgineanu și V. Botezatu. Se valideză fără discuțiune alegerile dela colegiulū III de Putna și II din capitală și se proclamă deputați ai acestorū colegiuri d-nii D. Olănescu și Crățulescu. Dupā aceea, ne mai fiindū nimicū la ordinea țilei, ședința se ridică la 3 ôre.

(SENATULŪ).

Ședința dela 17 Ianuaru. — S'a ocupatū cu vali- darea alegerii dela colegiulū I de Romanati, efectuatā in persôna d-lui Vasile Obedeanu.

—○—

Procesū-verbalū

luatū la 1 Ianuaru st. n. 1885 in adunarea acelorū membrii ai inteligenței române din Sibiu, cari s'au an- gajatū pentru arangearea expozițiunii dela 1881.

Preșenți:

Alexandru Bacu, Dr. Daniilū P. Bărcianu, Zaharie Boiu jun., Jacobū Bologa, Parteniu Cosma, Nicolau Cristea, Elia Macelariu, Dr. Ioanū Moga, Dr. Nicolau Olariu, Romulū Petricū, Josifū St. Șuluțū.

Nr. 1. D-lū Part. Cosma arată cã in urma unu conclusū alū comitetului expozițiunei, in calitatea sa de președinte alū acelu comitetū a invitatū la adunarea presentă pe toți acei membrii ai inteligenței române din Sibiu, cari cu risiculū lorū moralū și materialū in con- ferența dela 5 Julie 1881 au decisū arangiarea unei ex- pozițiunî române industriale și agricole in Sibiu și spre esecutarea acestei hotăriri au exmisū unū Comitetū ca pe unica corporațiune, care este îndreptățitā a luā la dare de sēmă pe comitetulū sêu, ca sê delibereze asu- pra rațiociniului referitorū la expozițiune; decî deschi- țândū adunarea o roagă ca sê se constituē, alegëndu-si președinte și notarū dintre acei domni, cari nu suntū membrii ai comitetului.

Se aclamezā de președinte d-lū Jacobū Bologa, ér de notarū Dr. Nic. Olariu.

Nr. 2. Dlū Eugenū Brote in calitatea sa de secre- tarū alū comitetului expozițiunei raporteză cã expozi- tiunea arangiatā la 1881 a luatū dimensiuni in modū ne- așteptatū de mari, așa încătū a causatū comitetului multe și diferite greutăți.

Afacerile de banî s'au terminatū numai in Noem- vre 1884. De altā parte comitetulū avé in vedere a publica o dare de sēmă despre acestā expozițiune, carei dare de sēmă sê cuprindā tôte datele referitôre la in- trêga expozițiune (istoriculū dispozițiunilorū comitetului, conspectulū exponențilorū, obiectele expuse dupā grupe rațiociniulū, părerea străinilorū despre expozițiune, apre- țierea expozițiunei din punctū de vedere culturalū).

Pentru lucrarea acestā care va forma unū opū voluminosū s'au angariatū patru domni, cari încā n'au terminatū lucrarea dër este speranță, cã până la primăvara viitôre opulū va fi gata.

Tôte acestea au împedecatū pe comitetū a veni mai curëndū cu unū raportū la adunare.

Fiindū acum afacerile de banî terminate, casariulū

comitetului și a așternutului rațiocinului, comitetul a existat o comisiune, care a censurat acel rațiociniu din pozițiune în pozițiune pe baza documentelor și l'a găsit în ordine.

La propunerea acestei comisii, comitetul aprobând rațiocinul a dat din partea sa absoluturii pentru casar.

Acesta provădit cu subscrierile biroului comitetului și ale membrilor comisiei censurătoare și însoțit de documentele ce-i aparțin să așterne adunării, și, comitetul se rogă pentru darea absoluturii.

Adunarea decide:

1) Rațiocinul cetit de secretariul comitetului să aprobă într-o tôte și aneșurat documentelor să de clară de corect.

Acest rațiociniu este următorul.

A). Percepțiuni:

1). Dotațiuni	1753 fl. 78 cr.
2). Contribuiri pentru fiesare de premii	650 fl. 06 cr.
3). Imprumut	2000 fl. —
4). Venituri:	
a) dela bulul espozitiunii	715 fl. —
b) dela concertul »Reuniunii de cântări«	238 fl. 20 cr.
c) interese de capitale depuse	10 fl. 66 cr.
5). Bilete de intrare la espozitiune	2497 fl. 65 cr.
6). Obiecte vândute:	
a) în contul exponenților	924 fl. 43 cr.
b) în folosul espozitiunii	619 fl. 17 cr.
Total	9408 fl. 95 cr.

B. Erogațiuni:

1) Construirea și ajustarea pavilionului	3018 fl. 32 cr.
2) Decorațiunea	218 fl. 23 cr.
3) Spese:	
a) de birou	394 fl. 56 cr.
b) la espozitiunea de vite	182 fl. 10 cr.
c) serviciu	728 fl. 93 cr.
d) tipărituri	531 fl. 65 cr.
e) diverse	310 fl. 41 cr.
4) Premii distribuite	909 fl. 17 cr.
5) Imprumut răsplatit	2000 fl. —
6) Desdaunări exponenților	174 fl. 23 cr.
7) Obiecte vândute	924 fl. 43 cr.
8) Starea cassei	16 fl. 92 cr.
Suma	9408 fl. 95 cr.

Luând act de acest rațiociniu și de promisiunea comitetului, că în curând va eda o carte, care să cuprindă istoricul și rezultatele espozitiunii, da Comitetului espozitiunii absoluturii cerut pentru rațiocinul sus comunicat și exprimă aceluiași velle sale mulțumiri pentru activitatea, ostentă și zelul dezvoltat cu arangierea espozitiunii naționale române și pentru reușirea acesteia neașteptată de splendidă, a cărui merit este în prima linie al comitetului.

Nr. 3. Adunarea decide mai departe: A să publică rațiocinul comitetului în tôte ȋiarele române din Transilvania și Ungaria; a să trimită câte un exemplar din acest rațiociniu la acele institute naționale, care și-au câștigat meritul deosebit sprijinind espozitiunea cu sume considerabile și contribuind în mod însemnat la succesul și reușirea neașteptată frumoasă a espozitiunii; în fine să decide ca acest protocol asemenea să se publice în ȋiarele sus-citate, ȋr cu verificarea acestui proces verbal să încredințeze biroul și d-lu cons. gub. E. Macelariu.

D u. s.

Iacob Bologa, președinte.

Dr. Nicolau Olariu, notariul adun.

Prețit și autenticat de Comisiunea verificătoare. Sibiu în 15 (27) Ianuarie 1885.

Iacob Bologa, preș.

Dr. N. Olariu, membru al comis. verif.

E. Macelariu.

ULTIME SCIRI.

Consiliul de onore al corpului ofiteresc milițian din Agram a rezolvat afacerea deputatului Radosevici. Fiindcă a subscriș proiectul de adresă al Starcevicianilor, a fost condamnat Radosevici la degradare. Sentința se va comunica mai întâiu ministrului de honveđi unguresc și apoi se va publica.

—x—

Condamnații la mörte Iosef și Anastasia Romanovă au fost vizitați la 28 Ianuarie n. de copii lor în număr de cinci. Fiul lor cel mai mare, s'a căsătorit numai la 27 Ianuarie n., ȋr cel mai mic copil e o fată de 13 ani. Veniseră să-le dea ultima sȋrutare. Amȋndoi părinții au fost escutați prin spȋndurare la 29 Ianuarie n., diminȋța.

—x—

După cele mai nouȋ telegrame ale lui Wol-

seley, perderile englese în luptele dela 17 Ianuarie până la luarea Gubatului sunt da 21 morți și 104 răniți. Generalul Stewart merge spre însănătoșare.

—x—

Un ordin al ministrului de comerț rus interȋdice jidovilor din provinciile vestice și sudice ale imperiului orice licenț pentru întreprinderi comerciale și industriale.

—x—

Generalul francesc Negrier a primit ordin să înainteze cu trupele în Asia oștică. Se așteptă dese încȋerări.

—x—

„Daily Telegraph“ comunică că la 27 Ianuarie n. Arabii au atacat colna generalului Earle, dar au fost respinși. Cavaleria cu cămile au ocupat satul Varagü, făcȋnd să se retragă trupele Mahdiului la Birti.

—x—

Patriarcul ecumenic din Constantinopol a adresat Porții un memorand, în care cere să sisteze autorizarea de-a numi exarchul bulgar pe episcopii bulgari din Ochrida și Ueskub. Elu își motivează cererea pe împrejurarea, că s'ar putȋ turbura liniștea în Macedonia.

—x—

În Atena se da ca sigură scirea, că marele principe Pavel al Rusiei va lua de soțȋ pe princessa grȋcă Alexandra. Cununia se va serba în Petersburg.

DIVERSE.

Vȋrful cu dor. — Un păstor din Transilvania se înamorasă de fata unui muntean, la care păzea turmele. Cu tôte că deosebirea era mare între densii, elu se hotărȋ în sȋ se o cȋră de soțȋ. Stăpanul creȋnd că pe lângă amoru, pȋte și ambițiunea a împinsu pe păstoru i-a promis mȋna fetei, dȋr cu condițiune ca să petrecă iarna în Bucegi, ale cărui vȋrfuri sunt în veci acoperite de zăpadă. Eră pe la sfȋșitul tȋmnei din 1770. Elu se sui la mȋnăstirea Sinaia, aprinse o luminare la Sfânta Feciȋră, alta la Sf. Dimitrie, sȋrută icȋnele, și luȋnd o provisiune de porumb și rachiu, plecă cu cănele sȋu în cele din urmă ȋile din Octomvre. Inceputul nu lȋ încurajă nicȋdecum. Norȋ negri acopereau vȋrful muntilor, zăpada cădea cu întristare pe cȋstele lor despuiate, vulturȋ, perduȋ în norȋ, scoteau strigȋri sfȋșietȋre. Cu greutate ce avea asupră-i, abia putea ajunge la o peșteră, unde se luptă cinci luni c'unu frig aspru ca alu Siberiei. A doua ȋi după Buna-Vestire, păstorii după obicei se îndreptară cȋtră munȋ. Strigȋrile de bucuriă, sunetul cȋmpȋlor, beheitul turmelor, rȋsunară iarăși în strimtorile înverȋite ale Carpaților. Dȋr această reviere universală pe păstorul nostru ilu gȋsia nesimțitor. În deșertu păstorii strigă la urechile sale, numele lui »Marcu,« în deșertu îi cȋntă hora de nuntă. Pare că elu nu ascultă de cătu asprele vinturi din Decemvre, și tunetul grȋmeȋlor de zăpadă rostogolindu-se în prăpastii. În picȋre, pe o masă mare de piatră, îndeșertu elu voește a vorbi, limba i se opresce înghețată. În fine, lipsit cu totul de puteri, se asvȋrle înaintea soȋilor sȋi, ca un bloc de zăpadă purtat de vȋntu, le întinde mȋnile, voește a le stringe, pe inima sa, dȋr viața ilu pȋrăsește, și și dȋ ultimul suspin în brațele lor. Mormȋntul lui s'a săpatu chiar în locul unde a murit, și în ȋiua de Pașci amicii sȋi veniră de i puseră o cruce. De atunci acest Vȋrf al Bucegilor a luat numirea de »Vȋrful cu dor.« Logodnica sa și stăpanul sȋu a înebunitu aflȋndu despre mȋrtea lui. (Rȋsboiul)

—x—

Explosiunea din Londra. — În privința acestei îngrozitȋe exploziuni se dau urmȋtoarele amȋnunte: O cercetare mai amȋnunțată la locul exploziunii a descoperit o distrugere multȋ mai mare atȋtu la Westminster Halle cȋtu și în sala Camerei comunelor. Prin exploziunea unui pachet, pe care un agent polițienesc voia să-l înlȋntre, dȋr pe care-lu trȋni josu fiindcă ilu ardea la mȋni, se făcȋ în scara de piatră dela Westminster o deschȋdatură c'o lȋțime de trei picȋre și o adȋncime de patru picȋre. Un agent polițienesc și patru persoane cădură în această deschȋdatură. În acoperișul dela Westminster s'au făcutu, din cauza sguduirii exploziunii, sute de deschȋdȋturȋ prin care se vede cerul. A doua exploziune, care a fost în fața salei Camerei Comunelor, a produsu o mare deschȋdatură în podeala și desveli în sală chiar șinele de feru pe care este așȋdată ea. Șinȋ de feru, cari au o grosime de 8 ȋoll, au fost smulse dela locul lor și aruncate la distȋnțe mari, tȋtă lemȋria este sdrumicată, fotoliul d-lui Gladstone aruncat în aeru, ca și acela alu președintelui. Fotoliurile opozițiunii irlandese sunt distruse, ȋr ale conservatorilor neatinse. În Tower, exploziunea făcȋ o gaură în etagiul alu doilea. Podeala este cu totul

distrusă până la celu din urmă etagiu. Lemn aprinse și arse cȋțȋva vreme; elu fȋ stinsu, dȋr puscȋ au fost stricate. Zidurile dela Tower, ca grosime de 15 picȋre, au rȋmasu nevȋtȋmate. Tȋrile polițienescȋ făcȋ a se crede că atentatorii femei, cari au ascunsu dinamitȋ suptȋ haine. Deșone au fost arestate până acum. — Sala șȋd Camerei comunelor presintă cea mai trȋstȋ privel și după o bombardare. Sculpturile, tablourile și din sală sunt pierdute pentru tot-dȋuna. Acoperișul stielȋ grȋsă, ce se întinde asupra sălei, este în mȋi de bucȋți. Încă nu s'a datȋ de urma făptuitorilor

—x—

O rețȋtă. — Se scie că boracele disolvatȋ în scorbȋlă ferbinte dȋ cămȋșii o albȋtȋ și o mare tȋriȋ dȋr rezultatul este multȋ mai satisfȋcȋtoru când se înlocuiesc boracele cu acidu stearicȋ, care produce o colȋre albă mai dulce, și face ca cămȋșȋ să fie mai lesne de purtatȋ. Acidul stearicȋ se întrebuintȋză în proporȋiȋ de 30 grame pentru litru de scorbȋlă ferbinte. — Pentru a da o față rosă ciorapilor de mȋtase albă, să se disolvȋ puȋinȋ fucsină pisatȋ într'o cantitate de apă destulȋ de mare. Se bate bine această apă, și bȋgȋndu mȋna întru se pȋte constata colȋrea ȋei. Dȋcȋ apa este prea închisă, atunci se mai adăogȋ puȋinȋ, dȋcȋ este prea deschisă, atunci se mai pune puȋinȋ fucsină. În urmă se bagȋ în această apă ciorapii de mȋtase albă de două sȋu de trei ori. Nu trebuie a i stȋrce, ci a i întinde să se asvȋnte și să se usuce încȋtȋ.

—x—

Aiasmă rachiu. — Cȋtimu în »Curierul Prahovei«: Preotul Atanase Minea Petrache din comuna Mȋgurelele, cătunul Scȋioșii, în ȋiua de Botezul Domnului a sfințit un hȋrdȋu cu rachiu ȋicȋnd că este apă și l'a făcutȋ aiasmă ca să îndȋrjascȋ pe poporanii slabȋ de constituȋiă ca să iscȋlescȋ aci, unde se oficia cele sfințite, un contract de vȋnȋdȋrea și preschimbarea unui pȋmȋntu ruralu. Acei cari nu iscȋleu, eșiau huiduiȋ; ȋr preotȋsa îi ameuinȋa cu parul. Totu acestu popȋ a doua ȋi a insultat și blȋstȋmatȋ pe unii locuitorȋ în biserică. Pentru aceste casuri părintele protoereu este în constatarea faptului; vomȋ arȋtȋ împrejurȋrile după anchetare.

—x—

Familia împȋratului Wilhelm. — ȋiarul »Posta«, dela 20 Ianuarie, face o statistică despre familia împȋratului Wilhelm, a cărei conclusiă este urmȋtoarea: În resumatȋ, împȋratul și împȋrȋtesa au 17 descendenȋ directȋ, adecȋ: 1 fiu, o fiicȋ, 9 nepoȋ și 6 strȋnepoȋ; 121 colateralȋ, adecȋ: 1 frate, 1 soră, 15 nepoȋ și 111 nepoȋte, 65 nepoȋ și nepoȋtele și 39 strȋnepoȋ și strȋrȋctici.

MULȋAMITȋ PUBLICȋ.

Subsemnatul comitetu își împlinescȋ una dintre cele mai plăcute datorinȋe ale sale exprimȋndu-șȋ pe calea publicității recunoștinȋa sa onoratalu publicu brașoveanu, fără diferențȋ de naționalitate, pentru mȋrinimosul sprijin materialu, cu care a întâmpinatȋ întrebuintȋrea sȋu în favorul fondului reuniunii nȋstre cu ocasiunea petrecȋrii aranjate în presȋra anului nou st. v. În specialu primȋscȋ mulțȋmitȋ cordială acei domȋ și dȋmne, cari au binevoitȋ a contribui mai multȋ ca prețulu fiesatȋ de intrare, la sporirea venitului curatȋ, care se urȋc peștȋ 400 fl. v. a.

Numele acelor mȋrinimosȋ contributorȋ ne luȋmȋ voiȋ a le publicȋ:

D. I. Gȋtt a plătitȋ pe unu biletu de persoanȋ 2 fl. d-na B-nȋsa Hȋgel 3 fl., d-nii: Fr. Kindler 3 fl., Lȋszlo G. 2 fl., Lȋszlo D. 2 fl., Kovasznai S. 1 fl. 50 cr., Kȋresztesy I. 1 fl. 50 cr., A. Hessheimer 2 fl., J. Bachmaier 2 fl., J. Vassadi 3 fl., Dr. Otoban 2 fl., M. Lang 1 fl. 50 cr., N. N. 2 fl., P. Zȋnescu 2 fl., d-na Elena Popoviciu 2 fl., d-na Efosina Popa 2 bil. 10 fl., d-ni D. Eremia 2 bil. 4 fl., H. Lang 2 bil. 3 fl., C. Wolfsof 2 bil. 3 fl., Gmeiner 2 bil. 3 fl., N. Iorgulescu 1 bil. 5 fl., C. Triandafilides 1 bil. 3 fl., P. Nemes 1 biletu de familiă 3 fl., Dr. Gusbeth 1 bil. de fam. 5 fl., d-na Kertsch 1 bil. de fam. 4 fl., d-na Kovanitsch 1 bil. de fam. 3 fl., d-nii: L. Adler 1 bil. de fam. 3 fl., V. Maur 1 bil. de persoanȋ 5 fl., Fr. Ober 2 bil. de pers. 3 fl., Dr. A. Mureșianu 1 bil. de pers. 3 fl., Dr. I. Neagoe bil. de pers. 3 fl., T. Ciurcu 1 bil. de pers. 3 fl., d-na Fraȋȋ Simay 1 bil. de fam. și 1 de pers. 4 fl. 50 cr. d-na Henrieta Vautier la fondu 6 fl.

Brașov în 14 (26) Ianuarie 1885.

Comitetul Reuniunii femeilor romȋne pentru ajutorarea vȋduvelor gr. or. din Brașov și Sȋcele. Susana Murȋșanȋ, președintȋ. St. Iosifȋ actuariu.

Nou abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Ianuarie st. v. 1885 s'a înȋscutȋ un nou abonamentu, la care invitȋmȋ pe onorȋții amici sprijinitorȋ ai fȋiei nȋstre.

Domȋii abonați noi suntȋ rugȋți a ne trȋmȋi adresele D-lorȋ exactȋ arȋtȋndu-ne și poșta ultimȋ Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Editoru: Iacob Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 30 Ianuarie st. n. 1885.

Table with financial data from Vienna, including gold prices, interest rates, and exchange rates for various currencies like the Hungarian crown and Austrian florin.

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Ianuarie st. v. 1884.

Table with financial data from Bucharest, listing various types of bonds, interest rates, and exchange rates for gold and banknotes.

Cursulu pieței Brașov

din 31 Ianuarie st. n. 1885.

Table with market prices from Brașov, showing exchange rates for banknotes, silver, and other commodities.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an... 1 Aprilie 1884, care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., er pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

Prețuri câtă se pôte de eftine.

Am onore a aduce la cunoscința on. publică că marfa... și mărunțișuri.

Postavuri, — marfă, mode și mărunțișuri

20 Februarie a. c.

cu prețurile cele mai eftine. Se oferă dér on. publică ocașunea de a face târguieii cu prețuri de mirare eftine.

Pentru o cercetare numerosă se rógă

M. Bats,

Brașov, piața florilor, în colțul stradei teatrului.

Prețuri extraordinare de eftine.

Mersul trenurilor

Linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapest, Teiuș-Arad-Budapest, and Brașov-Timisoara. Columns include train type, departure times, and destinations.

Nota: Orele de nopțe sunt cele dintre liniile gróse

Tipografia ALEXI, Brașov.